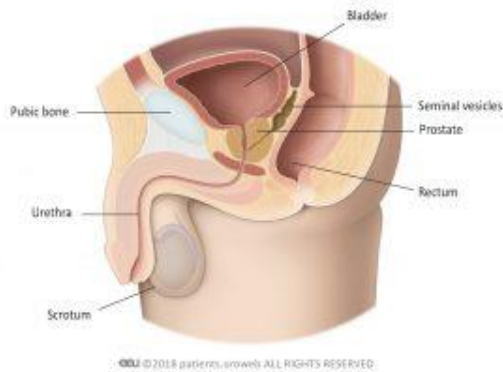

Benigní hyperplazie prostaty

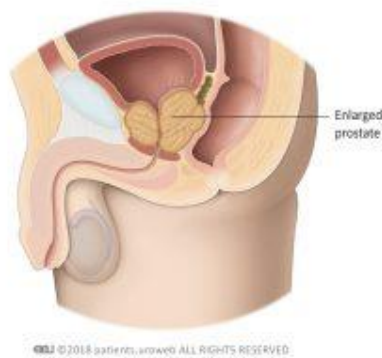
Co je prostata:

Prostata je pohlavní žláza uložená pod močovým měchýřem (Obr. 1). Prostata je u mužů součástí dolních cest močových. Prostata produkuje prostatický sekret, která je součástí ejakulátu. Zdravá prostata má objem 15-25ml a s věkem se postupně zvětšuje.

Obr. 1: Dolní cesty močové u muže (zdroj:

<https://patients.uroweb.org/other-diseases/benign-prostatic-enlargement/>)

Obr. 2: Zvětšená prostata utlačující močovou

trubicu a močový měchýř (zdroj: <https://patients.uroweb.org/other-diseases/benign-prostatic-enlargement/>)

Benigní hyperplazie prostaty

Benigní hyperplazie prostaty (BHP) (Obr. 2) je běžným onemocněním vyskytujícím se u mužů vyššího věku. Jde o zvětšení prostaty a souvisí s hormonálními změnami.

Symptomy benigní hyperplazie prostaty

Zvětšená prostata vyvíjí tlak na močovou trubici při výtoku moče z močového měchýře a může způsobit potíže s močením.

Někdy jsou potíže mírné – např. častější močení, nebo nemožnost úplně vyprázdnit močový měchýř a mohou být normální součástí stárnutí. Někdy mohou být tyto symptomy obtěžující a mohou mít negativní efekt na kvalitu života.

Tyto potíže jsou často označovány jako symptomy dolních cest močových (LUTS) a mohou být způsobeny BHP, ale příčinou mohou být i jiné onemocnění ovlivňující močovou soustavu.

Mezi nejčastější symptomy patří:

- Pocit neúplného vymočení
- Časté močení

- Močení v noci
- Slabý proud moče
- Opožděný začátek mikce
- Přerušované močení
- Urgence

Diagnostika benigní hyperplazie prostaty

Anamnéza

Lékař odebere detailní anamnézu a zeptá se vás na potíže. Lékař vás může také požádat o vyplnění dotazníku pro upřesnění vašich potíží.

Fyzikální vyšetření

Lékař provede fyzikální vyšetření, kterého součástí je i rektální vyšetření (vyšetření prostaty prstem přes konečník) k zhodnocení velikosti, tvaru a konzistence prostaty. Tento test se nazývá digitální rektální vyšetření (DRV).

Mikční deník

Mikční deník slouží k zaznamenávání příjmu a výdaje tekutin. Do deníku budete zaznamenávat kolik tekutin vypijete, jak často močíte a kolik moče vymočíte.

Vyšetření moče

Vyšetření moče může odhalit infekce močových cest nebo stopy krve v moči. Může také ukázat přítomnost glukózy v moči, co může být příznakem cukrovky.

Uroflowmetrie

Uroflowmetrie je jednoduché vyšetření, které elektronicky zaznamená průtok moči. Při vyšetření se vymočíte do přístroje, který se nazývá uroflowmetr a zaznamenaná křivka je vyhodnocena lékařem.

Vyšetření krve

Z krevního vyšetření může lékař zhodnotit funkci ledvin. Lékař také může doporučit zkontrolovat hladinu prostatického specifického antigenu (PSA). PSA je protein produkovaný prostatou a může být zvýšený u mužů s BHP, zánětů prostaty nebo u rakoviny prostaty.

Zobrazovací vyšetření močového traktu

Pomocí ultrazvuku lékař prohlédne močový měchýř k zhodnocení množství zbytkové moče v močovém měchýři po vymočení. Ultrazvuk může být použitý i k změření velikosti prostaty.

Urodynamické vyšetření

Urodynamické vyšetření se provádí k získání informací o vašem močení a funkci svalů močového měchýře. Během testu vám lékař zavede katetr do močové trubice a konečníku k měření tlaku v močovém měchýři a k měření nitrobřišního tlaku.

Močový měchýř je pomalu naplňován sterilní tekutinou přes katetr v močové trubici. Toto simuluje naplňování močového měchýře močí. Když se močový měchýř naplní, vymočíte se do uroflowmetru. Toto vyšetření se provádí pouze v nejasných případech.

Léčba benigní hyperplázie prostaty

„Pozorné sledování“

Pokud máte BHP s mírnými symptomy dolních močových cest, medikamentózní léčba nebo operace nemusí být potřebná. Místo toho vás urolog obeznámí s vaším onemocněním, jeho

vývojem a jak můžete upravit svůj životní styl k zlepšení vašich potíží. Tento postup se nazývá „pozorné sledování“.

Medikamentózní léčba LUTS u mužů s BHP

Medikamentózní léčba je indikovaná, pokud symptomy ovlivňují kvalitu vašeho života. Existuje několik skupin léků k léčbě symptomů způsobených zbytnělou prostatou. Tyto léky ovlivňují samotnou svalovinu prostaty, funkci androgenních receptorů nebo funkci močového měchýře. Tyto léky se užívají se samostatně nebo v kombinaci. O vhodné léčbě rozhodne Váš lékař.

Chirurgické možnosti léčby LUTS u mužů s BHP

Cílem operačního řešení je odstranění zvětšené části prostaty tzv. adenomu.

Mezi základní operační přístupy patří:

- Transuretrální resekce prostaty (TURP) – endoskopický výkon během kterého se pomocí resekční kličky odstraní část prostaty zasahující do močové trubice a vytvoří se prostorný „kanál“ pro průtok moči
- Transuretrální incize prostaty (TUIP) – endoskopický výkon, při kterém se nařízne prostata, provádí se u mužů s prostatou do 30ml
- Otevřená prostatektomie – otevřená operace, při které se přístupem přes močový měchýř odstraní adenom prostaty
- Laserová vaporizace prostaty – endoskopický výkon prováděný za pomoci laseru, během kterého je zahřívána malá část prostaty a po dosažení bodu varu se prostatická tkáň začne odpařovat
- Laserová enukleace prostaty – endoskopický výkon, během kterého je za pomoci laseru odstraněný adenom prostaty